

Nr 61.

Ankom till riksdagens kansli den 29 maj 1941 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående räntan å ogulden köpeskilling för viss kronoegendom.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 18 april 1941 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 200, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att i avseende å köpeskilling för sådan jordbrukslägenhet eller byggnad å åbolägenhet, som år 1920 eller senare år försålts eller försäljes från kronoegendom, räntan må, i den mån köpeskillingen förräntas enligt enahanda grunder som gällt eller gälla för den stående delen av före den 1 juli 1940 beviljat egnahemslån för jordbrukslägenheter, under år 1942 utgå efter 3.6 procent.

Enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. skall köpeskillingen för fastighet, som försäljes enligt 9 § eller 13 § a) i förordningen, liksom även köpeskillingen för kronan tillhöriga, å åbolägenhet befintliga byggnader, allt i den mån köpeskillingen erlägges genom avbetalningar på sätt i 22 § A) i förordningen sägs, betalas och förräntas enligt i huvudsak samma grunder, som jämlikt kungörelserna nr 217 och 218/1928 tillämpas beträffande egnahemslån för jordbrukslägenheter. I samband med att räntan ändrats för egnahemslån ha motsvarande ändringar genom förordningarna nr 127/1934 och 55/1935 vidtagits i nyssnämnda 1929 års förordning. Denna förordning, som trädde i kraft den 1 juli 1929, ersatte en tidigare förordning i ämnet den 17 december 1926 (nr 509), vilken i sin tur trädde i stället för en kungörelse den 17 oktober 1913 (nr 271). Sistränämnda kungörelse ändrades i avseende å räntebestämmelserna och betalningsvillkoren genom kungörelserna nr 728/1919 och 131/1923. Den år 1926 utfärdade förordningen erhöi i fråga om räntebestämmelserna och betalningsvillkoren ändrad lydelse genom kungörelsen nr 240/1927. För de jämlikt 1913 och 1926 års författningar upplåtna lägenheterna tillämpas ränte- och betalningsbestämmelser, som i allt väsentligt äro av samma innebörd som de vid tiden för respektive upplåtelse gällande egnahemslånebestämmelserna.

Med anledning av propositionen nr 265 medgav 1937 års riksdag, att i avseende å köpeskillning för sådan jordbrukslägenhet eller byggnad å åbolägenhet, som år 1920 eller senare år försåls eller försålles från kronoegendom, räntan finge, i de fall där köpeskillningen förräntades enligt enahanda grunder, som gällt eller gällde för den stående delen av egnahemslån för jordbrukslägenheter, under tiden 1937—1939 utgå efter 3.6 procent. Härefter har 1940 års lagtima riksdag, med bifall till propositionen nr 133, medgivit, att i avseende å dylik köpeskillning räntan må, i den mån köpeskillningen förräntas enligt enahanda grunder som gällt eller gälla för den stående delen av före den 1 juli 1940 beviljat egnahemslån för jordbrukslägenheter, under åren 1940 och 1941 utgå efter 3.6 procent. De räntenedsättningar, som sålunda medgivits, ha anslutit sig till motsvarande medgivanden beträffande egnahemslån. Kungörelser i ämnet ha utfärdats den 30 juni 1937 (nr 575) och den 14 juni 1940 (nr 571).

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Kungl. Maj:t har i en denna dag till riksdagen avlåten proposition angående räntan å lån från egnahemslånefonden på min hemställdan föreslagit riksdagen medgiva, att beträffande egnahemslån, som efter ingången av år 1920 men före den 1 juli 1940 beviljats från egnahemslånefonden, den årliga räntan å stående del av lånen må under år 1942 utgå efter 3.6 procent för jordbrukslån och 4 procent för bostadslån. Vidare har Kungl. Maj:t i berörda sammanhang föreslagit riksdagen besluta, att egnahemslån, som beviljats under budgetåret 1940/41, skall under år 1942 förräntas efter en räntefot, bestämd till 3.6 procent för lån till jordbruksfastigheter och 4 procent för lån till bostadsfastigheter. Enahanda förslag har framlagts beträffande lån, som beviljas under budgetåret 1941/42. Med hänsyn till inom statskontoret pågående utredning i fråga om räntan å lån från statens utlåningsfonder har det nämligen befunnits mest lämpligt att alltjämt giva ifrågavarande räntebestämmelser provisorisk karaktär.

Då den av 1940 års lagtima riksdag beslutade nedsättningen av räntan å ogulden köpeskillning för kronoegendom upphör att gälla med utgången av år 1941, torde frågan om fortsatt sådan räntenedsättning nu böra underställas riksdagen. Enligt min mening bör, i anslutning till vad som föreslagits beträffande före den 1 juli 1940 beviljade egnahemslån, den nuvarande räntenedsättningen provisoriskt förlängas för år 1942. Detta medgivande torde böra gälla vare sig kronoegendom försåls före eller efter den 1 juli 1940.»

Departementschefens förslag, vilket innebär förlängning av nu gällande provisorium i fråga om räntan å ogulden köpeskillning för viss kronoegendom till att avse även år 1942, tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att i avseende å köpeskillning för sådan jordbrukslägenhet eller byggnad å åbolägenhet, som år 1920 eller senare år försåls eller försäljes från kronoegen-

Jordbruksutskottets utlåtande Nr 61.

dom, räntan må, i den mån köpeskillingen förräntas enligt enahanda grunder som gällt eller gälla för den stående delen av före den 1 juli 1940 beviljat egnahemslån för jordbrukslägenheter, under år 1942 utgå efter 3.6 procent.

Stockholm den 27 maj 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 57.
